

NASZ PRZYJACIEL

Dodatek tygodniowy „Głosu Wąbrzeskiego“ poświęcony sprawom oświatowym kulturalnym i literackim

Nr. 2

Wąbrzeźno, dnia 9 stycznia 1932 r.

Rok 10

EWANGELJA

św. Łukasza, rozdz. 2, wiersz 42—52.

Gdy Jezus był w dwunastu latach, rodzice Jego wstąpili do Jeruzalem wedle zwyczaju dnia świętego. A skończywszy dni, gdy się wracali zostało dziecko Jezus w Jeruzalem, a nie obaczyli Rodzice Jego. A mniemając, że On był w towarzystwie, uszli dzień drogi i szukali Go między krewnymi i znajomymi. A nie znalazłszy, wrócili do Jeruzalem, szukając Go. I stało się, po trzech dniach znaleźli Go w kościele siedzącego w pośrodku doktorów a On ich słucha i pyta ich. A zdumiewali się wszyscy, którzy Go słuchali, rozumowi i odpowiedziom Jego. A ujrawszy, zdziwili się. I rzekła do Niego Matka Jego: Synu, cóżes nam tak uczynił? Oto ojciec Twój i Ja żałośni szukaliśmy Cię. I rzekł do nich: Cóż jest, żeście Mnie szukali? Nie wiedzieliście, iż w tych rzeczach, które są Ojca Meogo, potrzeba żebym był? A oni nie rozumieli słowa, które im mówił. I zstąpił z nimi i przyszedł do Nazaret, a był im poddany. A Matka Jego wszystkie te słowa zachowała w sercu Swojem. A Jezus się pomnażał w mądrości i w łasce Boga i u ludzi.

NAUKA

Prawo Mojżesza nakazywało każdemu żydowi odprawić na Wielkanoc pielgrzymkę do Jerozolimy. Lubo prawo to niewiast nie obowiązywało, Najsw. Panna uczyniła to dobrowolnie i z pobożności. Pan Jezus jako dwunastoletnie pachole wybrał się z rodzicami w drogę.

Chrystus Pan został w Jerozolimie, gdyż chciał wolę Ojca ściśle i całkowicie wypełnić, lubo wiedział, że przez to pozostanie w świątyni zasmuci rodziców.

W tem mieści się dla nas nauka, że głównem naszym staraniem winno być służyć Bogu; gdyż sam Zbawiciel powiedział później: kto więcej matkę i ojca miłuje, aniżeli Mnie, ten Mnie nie godzien.

Przy świątyniach były dziedzińce z budynkami, w których uczono prawa Bożego i czytano księgi Proroków. Chciwi nauki zbierali się w tych szkołach i starali się oświecić w sprawach wiary. I Pan Jezus stawiał się na takie zgromadzenie i siadł między uczonymi.

Tymczasem Józefa i Marję dreszczem przejmowała myśl utraty świętego dziecka i obawa, czy nie grozi Mu jakie niebezpieczeństwo ze strony nieprzyjaciół.

Zdziwili się przeto rodzice, gdy chłopczyka skromnego i pokornego ujrzeni siedzącego między uczonymi. Na łagodny wyrzut Najsw. Panny, iż Ją zaniepokoił, odpowiada Pan Jezus, iż postąpił według woli Ojca Niebieskiego, czem przypomniał rodzicom, że jest Synem Bożym i zwrócił uwagę obecnych żydów na tajemnicę znaną Marji i Józefowi, ale ukrytą przed żydami. Marja nie zrozumiała wprawdzie słów Zbawiciela, „iż potrzeba, aby był w tych rzeczach, które są Ojca“.

Dopiero późniejszy żywot, męki i śmierć okazały Jej, że jedynym Jej Syna zadaniem jest wykonanie wyroku przedwiecznego Ojca, t. j. zbawienie świata.

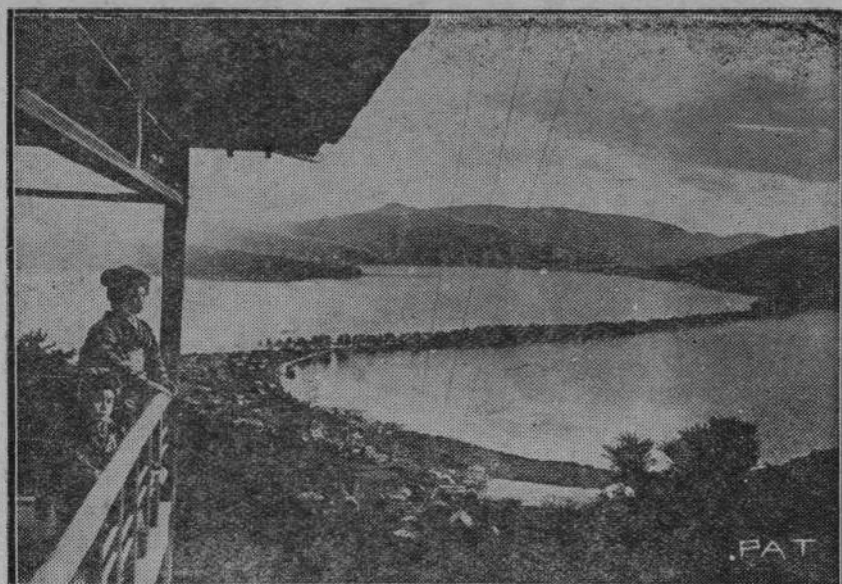
Przykład Marji i Józefa uczy nas, 1. że święta i uroczystości wyznaczone przez Boga i Kościół winniśmy obchodzić z nabożeństwem i poświęcać wszystkie swe myśli Bogu i sprawom niebieskim. 2. Jeśli Marja i Józef zgubionego Jezusa szukali tak troskliwie, starajmy się także odnaleźć Go, jeżeliśmy Go utracili skutkiem własnej winy, t. j. przez grzech. 3. Marja (mówi ewangelja) zachowała w Swojem sercu wszystkie słowa Jezusa. I my jesteśmy równie zobowiązani zachować w żywej pamięci wszystko, cokolwiek o Bogu słyszymy, a rozważywszy dojrzałe, wykonywać Jego wolę.

Od Pana Jezusa uczymy się: 1. że najgłówniejszym zadaniem całego życia naszego winno być służyć jedynie Bogu, bo wobec jasno wypowiedzianej i poznanej Jego woli wszystkie względy ludzkie ustąpić powinny. 2. Mamy obowiązek słuchać przykazań Boga, Kościoła i rodziców. Do posłuszeństwa Swym przykazaniom przywiązał Bóg życie i śmierć, błogosławieństwo i przekleństwo (I. Król. 15, 22) i oświadczył, że posłuszeństwo jest Mu miłszem od ofiary i tłustości bydła ofiarnych, i że się brzydzi nieposłuszeństwem, wieszczbiarstwem i bałwochwalstwem.

Kościółowi winniśmy uległość, gdyż w Kościele przemieszkuje Chrystus i Jego Duch Święty.

Rodzicom zaś i władzom trzeba być posłusznym, gdyż są zastępcami Boga na ziemi, a po Bogu im winniśmy życie i rozliczne dobrodziejstwa.

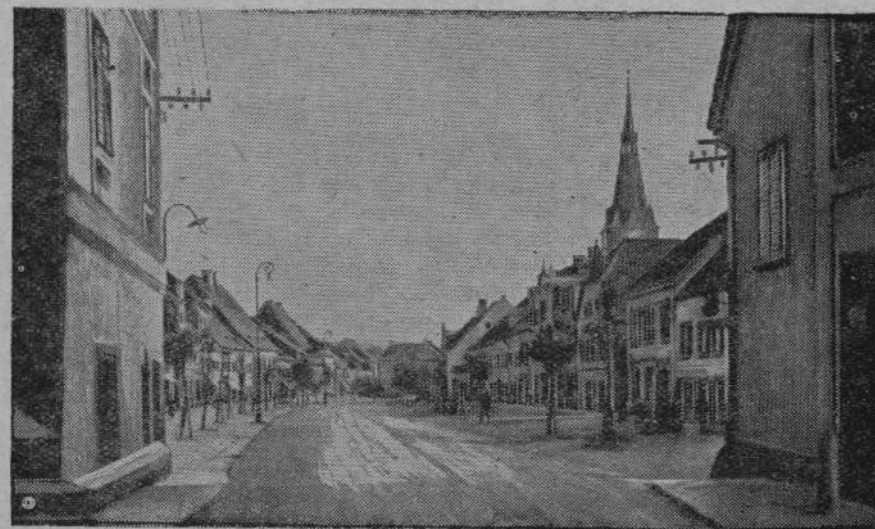
Z KRAJU WSCHODZĄCEGO SŁONCA

Zdjęcie nasze przedstawia jeden z najpiękniejszych zakątków Japonji Ama-No-Hashidate, co znaczy dosłownie Pomost do Nieba.

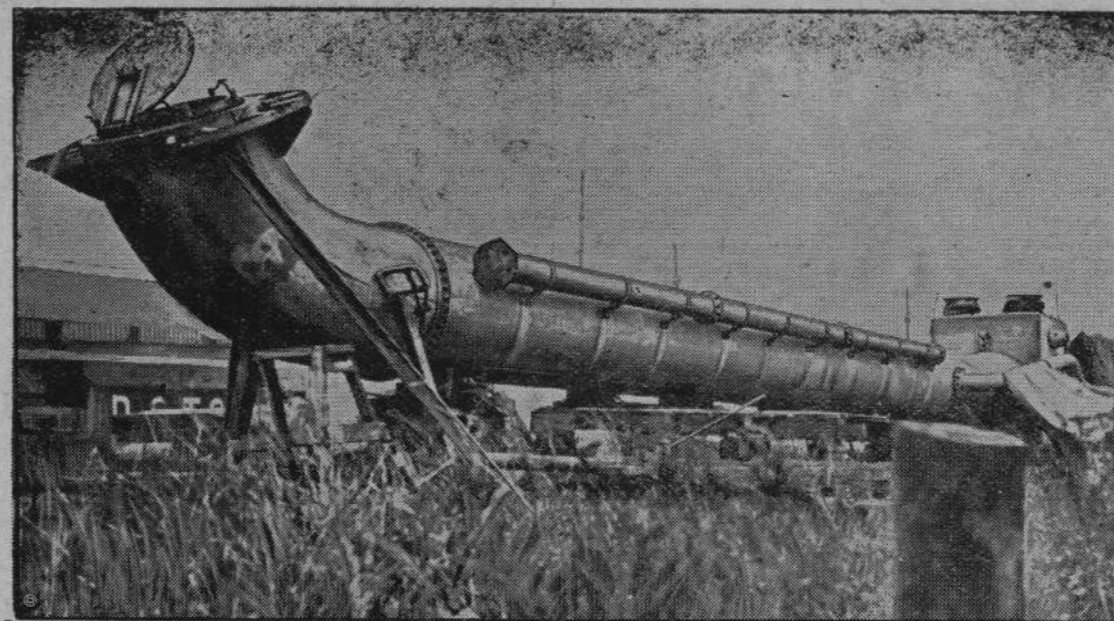
Dzień 7-go października jest świętem rewolucji, obchodzonym uroczysto w Związku Radzieckich. — Do programu uroczystości odbywających się corocznie należy m. in. rewja wojskowa na Placu Czerwonym w Moskwie. — Na rycinie widzimy ludowego komisarza wojny Woroszyłowa (w środku) przyjmującego rewję w towarzystwie generała Budiennego.

ZAWIERUCHY W AUSTRII

W mieście Voitsberg pod Grazem doszło do starcia z policją. Podczas zebrania socjalistycznego rozpowszechniła się nagle wiadomość, że policja rewiduje ratusz szukając broni. Uczestnicy zebrania udali się na skutek tego przed ratusz i rozbroili policję. Doszło do krwawych walk w toku których zabito 2 osoby. W ratuszu znaleziono 200 granatów ręcznych.

WYDOBYWANIE ZAWARTOŚCI „LUZYTANJI“

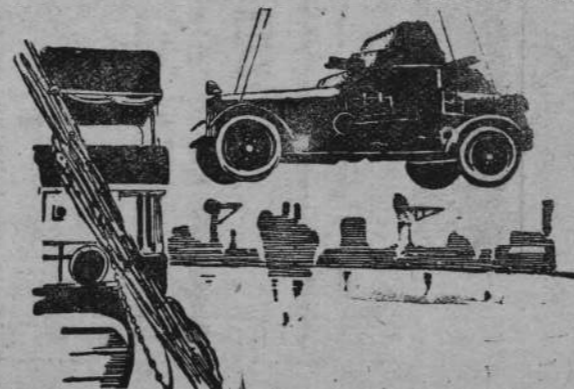

W czasie wojny Niemcy dopuścili się czynu, który srodze się pomścił: niemiecka łódź podwodna zatopiła okręt amerykański „Luzitanję“. Wraz z „Luzitanją“ zatonęło kilkaset podróźnych amerykańskich. Neutralna do tej pory Ameryka stanęła wówczas po stronie wrogów Niemiec. Przekleństwo złego czynu dopełniło się na cesarstwie niemieckim niedługo później: Niemcy przegrali wojnę. — Obecnie Amerykanie i Anglicy usiłują wydobyć z zatopionej „Luzytanji“ skarby i pamiątki, które wraz ze statkiem poszły na dno oceanu. Jako głównej pomocy używają do tego olbrzymiej rury stalowej, przez którą wydobyte być mają ładunki.

PRZEDSZKOLA NA ŚLĄSKU

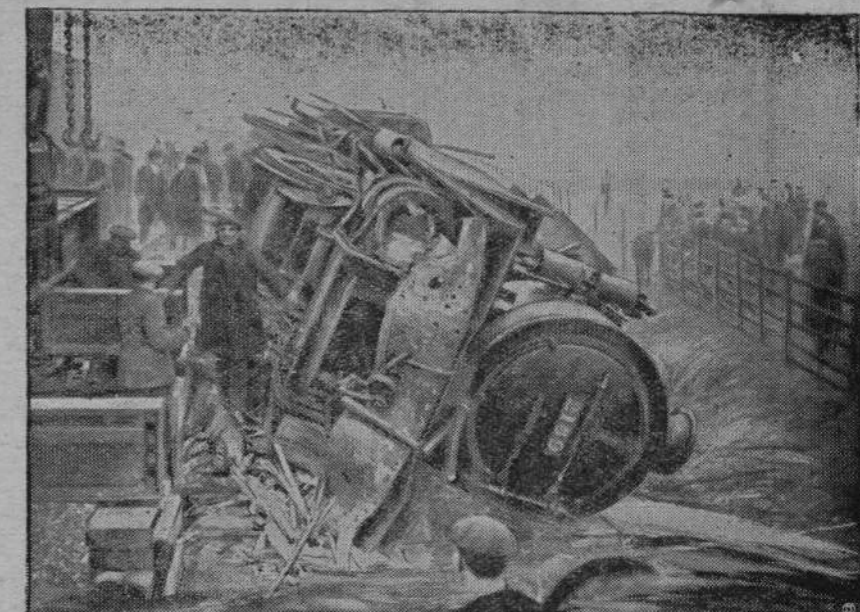
W listopadzie ubr. otwarte zostały na Górnym Śląsku liczne przedszkola. W Tarnowskich Górach pomieszczone jest ono w budynku nawskroś nowoczesnym, zbudowanym z masy polomitowej systemu dr. Hofmoka. Uczęszcza do niego przeszło 40 dzieci. Zdjęcie nasze przedstawia grupę dzieci, bawiących się przed budynkiem przedszkola w Tarnowskich Górach.

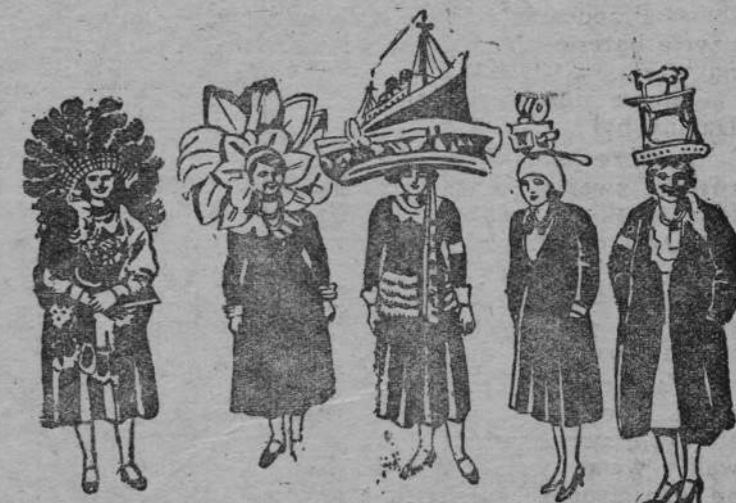
Ostatnie mordercze walki z bandytami na Korsycie — zmusiły władze do użycia samochodów pancernych.

Na rycinie widzimy taki samochód załadowany na okręt

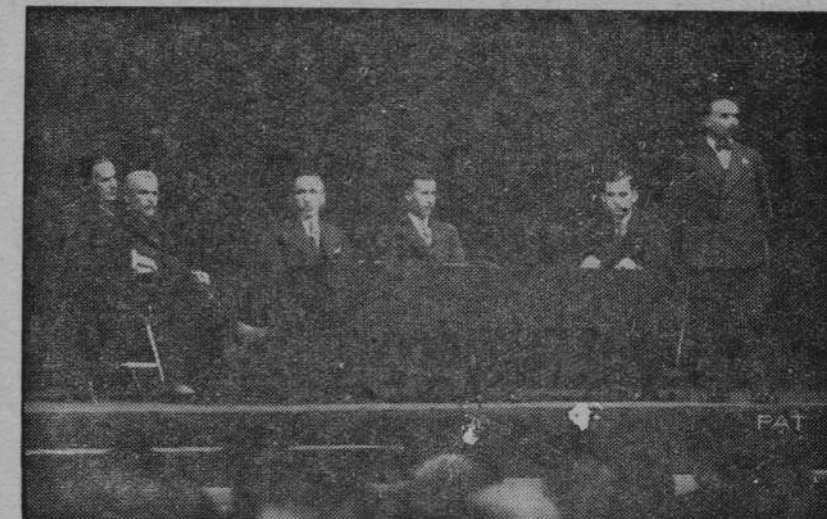
MGLEA POWODUJE NIESZCZĘŚCIE KOLEJOWE

Gęsta mgła leżąca od kilka dni nad Londynem i południową częścią Anglii, spowodowała oprócz licznych nieszczęść komunikacyjnych także ciężkie nieszczęście kolejowe. W pobliżu stacji Dagenhamdock najechał pociąg osobowy, napelniony gęsto pasażerami wracającymi z zakupów gwiazdkowych, na pociąg towarowy. Jak widać na obrazku wyrzucony został parowóz z szyn, również dwa pierwsze wagony. Dwie osoby zabite zostały na miejscu, 30 podróźujących odniosło pokaleczenia w tem 6 ciężkie.

Krawcowe i modniarki paryskie uroczysto obchodzą dzień swojej patronki, św. Katarzyny. — W czasie zabaw w tym dniu można widzieć najfantastyczniejsze przybrania i kapelusze na głowach uroczych midnetek

ZJAZD OŚWIATOWY NAUCZYCIELI SZKÓŁ POWSZECHNYCH

Staraniem zarządu okręgu warszawskiego Z. P. N. odbył się zjazd słuchaczy korespondencyjnego wyższego kursu nauczycielskiego w Warszawie. Zgromadził on uczestników nie tylko z całej Polski, ale z terenu W. M. Gdańska i Prus Wschodnich. — Na zdjęciu widzimy przyzję zjazdu.

*Kto pyta, co
życie mu dać może,
usłyszy odpowiedź,
o ile sam ją wypo-
wie*

STRZECHA

*Zastona, która
przed każdym kryje
jego życie, jest dlań
najgrubszą tkaniną
na świecie.*

Jan Leśniak.

A pokój ludziom na ziemi.

Z trudnością pełzał wśród zwojów kolczastych zasiek. Na tle ciemnego horyzontu nieba co chwila zapalały się jasne łuny nieustannej kanonady krwiożerczych armat. Obok pękały granaty, czyniąc w ziemi ogromne leje, do których z jękiem waliły się drgające strzępy ludzkich ciał. W dali biegły do ataku obłąkańcze sylwetki jego kolegów, czyniąc w ciemnościach wieczoru, wśród ciągłych błysków salw okropny widok. On wiedział co jest... Była to resztką już z jego pułku, która miała choć własnym życiem stłumić niszczycielskie wyziewy nieprzyjacielskich armat i kulmiotów.

Działał więc... Zawieszona u pasa cztery ostatnie granaty miały mu w jego misji dopomóc.

Jak kot przemykał się przez zaciągnięte zasieki, krwawiąc sobie twarz i ręce.

— Przedostaniecie się na tamtą stronę, zniszczycie baterje nieprzyjaciela i wróćcie. Polegam na was!...

Słowa dowódcy brzmiały mu w uszach. — Dumny był...

Jeszcze jeden wysiłek i wpadł w opustoszały rów na zwartą gromadę ludzkich ciał... Była to linja środkowa pola walki. Potykając się w ciemnościach o martwych towarzyszy szedł rowem aż do najdalej wysuniętego punktu w stronę znielowidzonej czeredy bolszewików. Poprawił pas, sprawdził granaty i zaciskając usta, wyszedł ostrożnie naprzód.

Wszyscy widocznie poległi, bo z ataku już ani śladu. Pole jeno przykrył większy zwal zmarzniętych, pozabijanych ciał... Tuż z przed niego waliły wciąż armaty a świst kul i wybuchy ich po jego stronie — dokładnie słyszał. Postanowił więc działać.

Cztery obsady armatnie nieprzyjaciela wyłaniały się przed nim jak na dłoni. I te właśnie czyniły w jego szeregach największe spustoszenie. Podpełznął bliżej i skoczył w dół. Nadepnął na swego kolegę, trupa już, którego twarz była okropnie wykrzywiona ostatnim wysiłkiem przed śmiercią... Złość w nim zapalała... Owładnęła go rządza odwetu... Odpiął granaty, obliczył odlegość i otwierając zamek, rzucił pierwszą na najbliższą baterję. Z większą jeszcze siłą przecięły powietrze następne trzy...

Cztery szybko następujące po sobie wybuchy, ogromny słup ognia i z armat ani śladu... Jednocześnie spadający odłamek żelaza wbił się mocno w twarz bohaterskiego żołnierza... Roziskrzona oczy jeszcze raz spojrzwały na plon swego czynu i mgła poczęła je przysłaniać...

Zapanowała cisza. Szeregi nieprzyjaciela pozabawione swej głównej obrony, poczęły się cofać. Zbiedzone twarze żołnierzy po drugiej stronie patrzyły zdziwione przed siebie. Nie rozumiano co się stało. Chmury odstąpiły piękne, gwiazdziste niebo, na którym zajaśniała wielka gwiazda betleemska.

Była to wigilja przyścia Pana Ziemi a z Jego przyściem nastął pokój... Dziękowano Bogu za cudowne ocalenie.

W pułku odżyły wspomnienia... Przy prowizorycznej choince w okopach zebrała się pozostała garstka ocalałych bohaterów. Twarze ich poczęły drgać dreszczem uczucia, gdy wokoło popłynęła potężna pieśń wigilijna, dziwnie brzmiąca na wojennym froncie. Echo jej płynęło w dal, całując trupy poległych za Ojczyznę...

A hen daleko, po drugiej stronie leżał trup tego, który ich wybawił...

Legenda o polskiej koronie.

Lud zajmuje się chętnie Dzieciątkiem Jezus i Trzema Królami ze Wschodu, którzy złożyli Mu pokłon a oznaki władzy władzy królewskiej, jak koronę, berło i t. d. otacza wielką czcią, więcej nawet, bo uważa je za świętości. Jeden z naszych trzech wieszczów, Juljusz Słowacki, stworzył w swem arcydziele dramatycznym p. t. „Balladyna” przepiękną legendę, nieznaną wprawdzie ludowi polskiemu, ale zgodną z duchem jego legend. Pozostaje ona w związku z hołdem oddanym Bożej Dziecinie przez Trzech Króli i powstaniem polskiej korony. Podaję ją w całości, gdyż nawet najlepsze streszczenie nie oddałoby jej piękna, a nawet obniżyłoby je.

...Ku ojczystej stronie
Wracali niegdyś od Betleem żłobu,
Święci Królowie — dwóch Magów i Scyta.
Ów król północny zaszedł w nasze żyta,
Zabłądził w zbożu jak w lesie — bo zboże
Rosło wysokie jak las kraju Lecha;
Włęcz zabłądziwszy, rzekł: „Wyprowadź Boże!”
Aż oto przed nim odkrywa się strzecha
Królewskiej chaty—bo Lech mieszkał w chacie—
Wszedł do niej Scyta i rzekł: „Królu bracie!
Idę do Betleem, a gwiazda błękitna
Twoich bławatków ciągle szła przedemną,
Aż tu zawiodła”. — Lech rzekł: „Zostań zemną.
Kraina moja szczęśliwa i bitna,
Jeśli chcesz, to się tą ziemią z tobą
Dzielę na poły!” — Scyta rzekł: „Zostanę,
Lecz kraju nie chcę, bo ziemie złamane,
Rozgraniczają się krwią i żalobą
Dzieci i matek”. Włęcz razem zostali;
I jako dawniej czynili mocarze,
Z Lechem się mieniał Scyta na obrączki;
A pokochawszy mocniej sercem w darze
Dał mu koronę... stąd nasza korona.
Zbawiciel niegdyś, wyciągając rączki,
Szedł do niej z matki zadumanej łona;
I ku rubinom podawał się cały
Jako różyczka z liści wychyłona,
I wołał: caca! i na brylant biały
Różanych usteczek perełkami świecił!”

Wąbrzeźno, dnia 31. 12. 31 r.

K. Brzostowicz.